

SLOVENSKI NAROD.

Največak dan zvečer, tistih nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hoče sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za znanila plačuje se od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiskrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vagovo ulico št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Okužena mladina.

Te dni se je vršil v Ljubljani pod takozvanih katoliško mislečih akademikov slovenskih. Ta sestanek odočih katoliških boriteljev nima sicer prav nikakega pomena niti za javnost, niti za slovensko dijaštvo samo, a je načilen znak, da je naše narodno telo zdravo in da ga že opasno razjeda kak klerikalizma. Sicer bolehajo na tej bolezni manj ali več vsi katoliški narodi, toda da bi jih zapredel klerikalizem v toliki meri v svoje mreže, kakor nas Slovence, med katerimi je kužil že znaten del učee se mladine, se še ni dogodilo nikjer.

V vseh narodih je baš akademična mladica nositeljica najsvobodomiselnijih in najnaprednejših idej. Saj to je lahko umljivo. Mlada dovzetna srca spajo že iz zgodovine grškega in rimkega naroda, iz del starih rimskih in grških pisateljev in mislilcev načela svobodomiselnosti, humanistiška vzgoja vceplja mladini v srca nazore, ki so naravnost nasprotni srednjeveški shotastiki in njenemu naobraževalnemu sistemu. Ta vzgoja stremi v prvi vrsti za tem, da vcepi mladini globoko v srce načelo tolerantnosti, da jo navduši za vse, kar je lepo in dobro, da ji poda vsa etična in moralna načela, koja so započeli mislilci klasične dobe in koja je dopolnilo krščanstvo. Zbog tega je povsodi mladina, ki je v najprejji meri dovzetna za vse življenske misle, koja se kolikortoliko obvladujejo ideali humanizma, v katerem je bila vzgojena, boriteljica za svobodo in napredek proti nazadnjaštvu in mračnjstvu.

Leta 1848. je bilo baš svobodomiselnost dijaštvo oni faktor, ki je zanesel med ljudstvo klic po svobodi, dijakji so bili, ki so se z občudovanja vredno navdušenostjo in neumorno agilitnostjo borili za načela napredka in ne mala zasluga akademične mladice je, da so ta načela prodrla in da se je po istih preustrojila cela država. Isto vlogo so dijaki igrali tudi na Nemškem,

na Francoskem in Italijanskem. In to dijaštvo v teh deželah je ostalo starim svojim tradicijam zvesto, še sedaj visoko dviga prapor svobode in napredka in oni del, ki se je izneveril tem načelom, je po številu in ugledu toli neznoten, da se ne more niti računati, še manje pa upoštevati.

Pri nas — žalibog — ni tako! Dosti je naših akademikov, ki ne priznavajo več v toliki meri veljavnosti svobodomiselnih in naprednih idej, mnogo pa je tudi takih, ki so se naravnost vrgli v naročje klerikalizmu. Sestanka katoliško mislečih akademikov se je baje udeležilo okoli sto dijakov. Vemo dobro, da je v tem številu zapopadenih najmanj 80 bogoslovcev, ki se — s kakšnim pravom, ne maramo raziskavati — štejejo med akademike; toda navzlic temu, da torej preostaja potem samo še okoli dvajset pravih visokošolcev, ki so prisegli na zastavo klerikalizma, se nam vendar zdi, da je to število z ozirom na naš mali narod v primeri z drugimi narodi izredno veliko.

Ali so šli ti dijaki med klerikalce iz prepričanja, ali so jih morda pri tem njihovem koraku vodili posebni nameni?

Menimo, da je na to vprašanje prav lahko odgovoriti.

Mladenič, ki je bil vzgojen v duhu humanizma, ki je dobil nepristranski vpogled v zgodovino, ki je proučil umotvore klasičnih in modernih pesnikov in pisateljev, ki si je ohranil zdrav razum in živo vero v vcepljene mu etične in moralne idejale, ta se ne boče, ako ima le količkaj značaja in prirojenega moškega ponosa, nikdar izneveril svojim načelom in nikoli jih ne boče si iztrgal iz srca.

Seveda je tudi v krogu mladine mnogo takih, ki si navzlic dovršenim humanističkim naukom niso pridobili nikakega trdnega prepričanja, ki si niso ustvarili nikako stalno svetovno naziranje, bodisi da so bili v to preomejeni, ali pa da se niso vglobili v studije s tisto

vnmemo, ki je v to potrebna; taki ljudje so potem, ko stopijo na vseučiliška tla, kakor bilka na vodi, ki jo veter maha semintja. Brez osebnega uverenja se dadó prav lahko ujeti v zanke, ki jih znajo prav spretno nastavljeni baš takim nesamostojnim mladim ljudem naši klerikalci. Toda taki katoliški akademiki še niso najštevilnejši!

Največ je takih, v kojih srou sicer živé napredne, svobodomiselné ideje, a so jih pred javnosti zatajili, ker jim je tako bolj kazala osebna korist, ker se jim s tem obeta lepša, udobnejša bodočnost. To so ljudje, ki nimajo nobenega značaja, ki obračajo svoje versko in narodno prepričanje po najugodnejšem vetru in ki bi prodali še rodno mater, ako bi jim to nudilo zadostnih koristi. Dosti pa je tudi takih, ki so pripomorani z ozirom na podpirajoče jih stariše, brate, sorodnike zatajiti svoje prepričanje in proti svoji boljši volji zastopati načela, katere v skritem dnu srca mrže iz vse svoje duše.

Žalibog, da je med »katoliškimi« akademiki takih revežev razmeroma zelo dosti. Takšne žrtve »krščanskega« mišljenja so pač vredne vsega pomilovanja!

Ako vse to premotrimo, pač ne bomo klerikalce zavidali na njihovi mladini, na njihovem naraščanju. Takisto pa je nam tudi jasno, zakaj je baš med nami Slovenci razmeroma toliko okužene mladine, ki se je izneverila svoji vzgoji in svojemu prepričanju. Temu zlu so krive ponajveč naše socijalne in gospodarske razmere. Čim se poboljšajo te, pade znatno tudi število katoliško mislečih akademikov.

Kranjsko ljudsko šolstvo in učiteljstvo.

(Dopis iz učiteljskih krogov z dežele.)

VI.

Zadnje dni sta se izvršili dve važni osebni izpremambi pri kranj

skem deželnem šolskem nadzorstvu. Dosedanji deželni šolski nadzornik za srednje šole, g. P. Končnik, je odšel na Štajersko. Na njegovo mesto je imenovan dosedanji dež. šol. nadzornik za ljudske šole, g. Fr. Hubad in deželnim ljudskošolskim nadzornikom je pa imenovan učiteljski ravnatelj g. Fr. Levce. Napredno ljudskošolsko učiteljstvo pozdravlja z veseljem imenovanje g. Levca deželnim šolskim nadzornikom. Kot bivši večletni okrajni šolski nadzornik v radovljiškem okraju in v Ljubljani je imel lepo priliko, natančno proučiti kranjsko ljudsko šolstvo in gotovo je prišel tudi do prepričanja, da stojimo Kranjci glede šolstva na precej nizki stopinji. Naše šolstvo je imel priliko opazovati tudi kot nadzornik za obrtne nadaljevalne šole. Kot tak se je gotovo večkrat prepričal, da rokodelci iz izpustnice v rokah časih niso poznali niti vseh malih črk, kamoli, da bi znali podpisati se! Da bi poznali štiri računske operacije, o tem še govoriti ne smemo. In kdo je največ kriv temu? Odgovor na to vprašanje ni težak. Dobro poznam g. deželnega šolskega nadzornika Levca in sem prepričan, ko bi on prevzel za Šumanom kranjsko ljudsko šolstvo, bi ne mogel in ne smel prav nič drugače nastopati, kakor je nastopal g. Hubad, zakaj kakor ta, tako je tudi g. Levce z dušo in telesom vnet za napredek in izboljšanje našega ljudskega šolstva.

Naši opozicionalci so zagnali velik haló, ko so izvedeli, da se iznebe g. Hubada, češ, zdaj se nam pa zopet povrnejo zlati stari časi. Reveži, kako se motijo! Ni dolgo temu, kar sem imel priliko pogovarjati se z g. Levcem o našem šolstvu. Iz pogovora sem takoj izprevidel, da je g. Levce vnet zagovornik in pristaš formalnih učnih stopenj; gotovo je, da jih ne bo preziral tudi kot deželni šolski nadzornik. Spominjam se še prav dobro, ko mi je kot moj nadzornik v radovljiškem okraju večkrat po-

vdarjal, da večina učiteljstva kar brez načrta, kar tja v en dan poučuje. Rekel mi je tudi, da v celem okraju je komaj pet, šest učnih moči, ki so v šoli na svojem mestu in ne pridejo v zadrego, kadar vstopi nadzornik. Ko je postal Levce nadzornik ljubljanskih ljudskih šol, je takoj pričel reorganizovati ljubljansko ljudsko šolstvo. Strogo je pazil na reden šolski obisk in učiteljstvo se je moralo vestno pripravljati na pouk. Naletel je pa na hud odpor pri učiteljstvu; poleg tega pa še od zgoraj ni imel podpore, ker tedanji deželni šolski nadzornik ljudskega šolstva ni prav nič poznal. Poleg pokojnega Žumra jih je le malo z vnmemo sledilo Levčevim blaghotnim in praktičnim navodilom, večina je bila nasprotna Levčevim načrtom. Kedar sem prišel v Ljubljano v družbo tovarišev, so se nevoljno izražali, koliko dela in »novotarij« jim je upeljal nadzornik Levce. Vidno je, da se je Levce že takrat lotil podobnega dela, za katero je zastavil Hubad vse svoje sile in moči. Zato sem mnenja, da bo Levce Hubadovo delo nadaljeval. In v tem slučaju ga bo vse v istini napredno in delavno učiteljstvo podpiralo z vsemi silami.

Ljubljansko napredno učiteljstvo pa pozivljam, da se prične baviti z mislijo, bi le ne bilo času in razmeram primerno, ustanoviti list, katerega edina naloga bi bila, zagovarjati novo strujo na kranjskem šolskem polju. Program temu listu naj bi bil: izboljšanje metode, izboljšanje šolskega obiska in razširjanje in ustanovljanje šol; »Učiteljski Tovariš« naj se pa krepko bori za izboljšanje gmotnega stanja in za ugled učiteljstva, dočim bi se novi list boril le bolj za ugled šolstva. Z izboljšanjem metode in šolskega obiska je začel že g. Hubad; to delo naj novi deželni šolski nadzornik nadaljuje, poprime naj se pa še na novo razširjanja in vstanovljanja šol. Kot bivšemu okrajnemu šolskemu

LISTEK.

F. S. Machar: Magdalena.

Ljudske knjižnice zvezek I.

S pesnikovim dovoljenjem prevel Anton Dermota. Cena 2 K. Ljubljana 1903.

Znani Macharjev epas: »Magdalena« lotil se je predmeta, katerega so obdelali že razni drugi pesniki, dobri in slabi, veliki in majhni, namreč ljubezni med prostitutko višje ali nižje vrste in ljubimcem — junakom, vzetim iz teh ali onih slojev, ali one kakovosti, raznih svetovnih in družabnih nazorov itd. Vsi ti pesmi, drame, epi, povesti in romani skušajo rešiti problem, ali je pri propalem ženstvu ljubezen v navadnem smislu mogoča, in če je to, kak je njen razvoj, v čem tiče njeni začetki, je-li to poseben duševni proces, povsem ločen od ostalega duševnega življenja junakinje; končno ali je ljubezen, (ki je naravoslovno vzeto eminentno moralen pojav) znak neizprijenosti, ali je tako imenovana »izprijenost« samo posledica družabnih razmer, v katerih živimo. Vprašanj nudi se torej dovolj, kakor hitro se lotimo napominanega pro-

blema; slučaj pa še komplicira junak, katerega velja pesniku tako risati, da umeje bralec možnost te ljubezni njegove. Ker stoji junakinja izven vladajoče družbe, junak pa v nji, započne se konflikt naravnost v si tuvaciji sami, in se reši primerno orisanim značajem ne brez vsega ozira na milieu. Boj vrši se ne-le v dušah obeh zaljubljenecv, ampak tudi v vrstah družabnih slojev; to je boj anarhije z redom, boj izjem z normalo.

Vsebinska Macharjevega epa je v kratkem ta-le: Jurij, v dobrih razmerah živeč meščanski sin, z nazoni, navadami in razvadami enako vzgojenih in situiranih ljudi, ne slabši in ne boljši od njih, a časih malo filozofa in heroa, sestane se v bordelu z dekletom, ki mu po svojem kretanju, svojem mišljenju in čuvstvom ugaaja, in katero sklene rešiti. Privede jo v hišo svoje tete, katera jo v svoji dobrosrčnosti tudi sprejme z odprtimi rokami. Navdušenje tiste noči pa, v kateri se je povspel Jurij do heroizma, izgine pri prozi dnevnega sveta, ves ogenj bil je slamat, brez dovoljne moči in trajnosti, bila je ena izmed njegovih posebnosti in kapric, ki časih

pač jemljo naše tudi obliko navidezne dobrotelčnosti. Navzlic temu Jurij ni licemerec, on še nekako veruje v svoje iluzije in se v tem saj nekoliko loči od ostale meščanske družbe, podle in pokvarjene v vsem mišljenju in delovanju. — Lucija, Jurij in teta odidejo na letovišče v malo mestece, kjer se s časom izve, kdo je novodošla lepa tujka. V premnogih iz tega izvirajočih situacijah, katere pesnik uporablja pred vsem v to, da neusmiljeno biča licemersko buržovazijo, najde Lucija tudi tuberkuloznega človeka, izgubljenega filozofa-čudaka, polnega samosvojih nazorov, in zagrenelosti, sredečega se na svojo usodo in ves svet. Nakrat najdeta se ta dva človeka oba kot tujca v vsi tej ostali družbi, kot izvrženca, katerima ni v svetu sreče, če je ne najdeta drugi v drugem. To kratko srečo pretrga smrt, jetičnik umre, a Lucijo pretresa težka žalost. V tem razpoloženju jo najde Jurij, kateri ne vidi v njej ničesar drugega več, kakor žensko, katera naj mu postane hvalna metresa! V razdvojenosti in bolečini odhaja uboga Lucija iz svojega pribežališča, in bori se žalujoča za mrtvecom dolgo pot tja do Prage.

Obračunala je s svojo srečo, s svojim življenjem, odloči se poiskati si mir v valovih ... A junaštva ne zmore tudi ona nikakega — omagana in omočena odide in stopa proti hiši, iz katere je hotela oditi nekaj v novo življenje!

Reši se mora, da je problem, oziroma konflikt, kakor ga je zasnoval Machar psihološki pravilno, t. j. najverjetnejši rešen. Vsak drugi konec bi ob danih odnošajih in značajih bil slabši. Če tudi priznam, da končno kaka taka ljubezenska zveza manj tragično konča, nima to za splošnost večje veljave, nego ono izredno srečno izvršene eksperimenta. Macharjev epas ni samo pripoveden, ampak satiričen. Pesnik se trudi povsodi postaviti v paralelo moralno vrednost svoje junakinje in ono meščanske družbe, in dočim v prvo vseskozi saj med vrstami opravičevati, nima za slabosti druge nikjer najmanjše dobre besedice. To je povse skozi tako jasno izraženo, da dobi njegov poem skrajno tendenciozen kolorit. Če že tudi ne trdi pesnik, da je ravno družba prvotno gnala Lucijo med ljubodejce, pa saj trdi, da jo je nekako v drugo vrgla med nje — družba, ki ni prav

nič več vredna, kakor oni sloji katere tako prezira. Če pa tega ni pesnik mislil izraziti, kako čudno je potem to, da se je Lucija zopet sama odločila vrniti se k svojem prejšnjemu življenju — ona, ki naj je boljša od njih.

V kontrast z Jurijem postavil je pesnik omejenega filozofa. S tem človekom postala bi menda Lucija srečna, ne z Jurijem, tem zastopnikom izprijene buržvazije. Dokazu izogne se pesnik jako spretno s smrtjo ljubimčeve — kajti v resnici bilo bi tiste pričakovane zveze tudi preje ali sleje konec, če tudi na drug način in iz drugih vzrokov, kakor pri Juriju. Vzroka pa bi niti ne trebalo iskati v filozofu, ampak v Luciji sami. Ako namreč tudi pesniku koncediramo, da je bila povrnitev Lucije v svetišče Venere vulgivarja nekaka rezultanta milieua in njene osebne slabosti, moramo odločno povedati, da so vzroki za prvi vstop njen takoj povsem premalo po zunanjem utemeljeni. Pesnik pa jiha tudi ni psihološki utemeljil — domnevati jih moramo torej v osebnosti Lucije same. Ona je pač po svoji organizaciji taka, da je propala. Prostitucija je znak razplemenjenja,

nadzorniku in učiteljskemu ravnatelju so mu razne metode za posamezne predmete prav dobro znane in zato mu to delo ne bo delalo prav nič težko; za razširjanje in ustanovljanje šol je pa Levec kar rojen, ker ima velik organizatoričen talent in je v šolskem zakonodajstvu zelo izkušen. To je torej, kar pričakujemo napredni učitelji od novega deželnega šolskega nadzornika. Povišanja plač ne bomo tirjali od njega, ker vemo, da to ni v njegovi moči, ampak je to stvar deželnega zbora. »Slovenec« je sicer pisal, da bo z Levcem zasijalo kranjskemu učitelstvu »lepše solnce«. Hm! Ali ni to največja hinavščina? »Lepše solnce« bo zasijalo kranjskemu učitelstvu takrat, ko se mu povišajo plače. To se pa zgodi le, če neha klerikalna stranka s svojo nesrečno obstrukcijo v deželnem zboru. Hic Rhodus... Tukaj je vzhod lepšega solnca, pa nikjer drugje. Vemo pa dobro, da nam »Slovenec« tega »lepšega solnca« ne privoščijo, ampak njegov namen je bil, na eni strani pokazati našim nezadovoljnejšem svojo hinavsko simpatijo, na drugi strani pa mahitati po g. Hubadu in prikupiti se g. Levcu. Vemo vsi preddobro, da je Levec na svojem mestu in da bi bil tako odlikovanje že davno zaslužil. »Slovenski Narod« je že pred leti pisal na uvodnem mestu, če se ne motim, pod zaglavjem: »Preziranje zaslužnega moža«, da se Levec, kateri ima toliko vsestranskih zaslug, tako dosledno in krievno prezira. Mislili smo, da je vlada temu kriva, pa ni bilo res. Klerikalna stranka, katera je imela takrat več vpliva, moči in veljave, kakor jo ima pa danes, je poslala iz svoje srede posebno deputacijo k deželnemu predsedstvu s prošnjo, da naj za učiteljskega ravnatelja imenuje kogarkoli, samo — Levca ne! Gg. dr. Papež, kanonik Kalan in dr. Žitnik se gotovo še dobro spominjajo na to deputacijo. Čemu zdaj to hinavsko laskanje o »lepšem solncu«, ker vemo dobro, da bi klerikalci tudi to pot radi preprečili Levčevu imenovanju, pa se jim ni posrečilo.

Opomba uredništva: S tem je končana ta serija člankov. Kdor hoče na te članke odgovarjati stvarno in dostojno, mu je list na razpolaganje. To je vse, kar imamo povedati na različna očitavanja, zakaj da smo dali tem člankom prostora.

Kriza na Ogrskem.

Avdijence pri cesarju so zaključene. Cesar je sedaj zadostno poučen o željah in zahtevah Madjarov. Razdalja med madjarskimi zahtevami in nazori vojaških krogov, h katerim se prištevajo pri tem vprašanju tudi cesar, je tolika, da ni misliti na naglo rešitev krize.

in to — tako družabne kakor individualne degeneracije. Te duševne infirmitete ni moči popraviti — to je njena usoda, in preje ali sleje izpolni se na nji usojeni ji kizmet. Meščanski družbi ne more pripadati torej več odgovornosti, nego one priložnostnega vzroka. (Gelegenheitsurche).

Iz teh in enakih pomislov menim, da je onih mislecev naziranje boljše, kateri obsojajo prostitucijo manj s tako imenovanega moralnega, nego s družabno-bolezenskega stališča. Da gotove ženske propadajo, ne zakrivi toliko družba, tudi ne njihova delomrznost, klativost itd., kakor pa njihova psihopatična narava. Družbo doleti samo očitavanje, da premalo stori ondi, kjer bi imela vse več storiti. Kar se pa sicer navaja in tolmači kot vzroke propada, so izvečine že simptomi razplemenjenja. Zamenjuje se torej vzroke in posledice. Zato nam je smatrati tudi Lucijo kot od vsega početka in samo na sebi invalidno žensko. Njen glavni, če tudi ne pravi junak, torej Jurij, pa je vsakdanji človek, čigar čustveno življenje sploh ni višje razvito, kakor je potrebno za vsakdanjo filistrsko ljubezen, ki se k večjemu ob-

Včeraj je sprejel cesar še enkrat grofa Khuena-Hedervarya ter mu zaplaval, da dosedaj še ni našel politika, kateremu bi poveril sestavo novega kabineta. Tudi je cesar povdarjal, da je nujno potrebno sestaviti novo ministrstvo ter rešiti krizo, ker se bo sicer javno mnenje ne le v opoziciji, temuč tudi v liberalni stranki še bolj poostriilo. Poleg Lukasa ima poljedelski minister Daranyi največ upanja, da se mu poveri sestava kabineta, in sicer se v političnih krogih tolmači, da bo sestavil Daranyi prehodnje ministrstvo, potem pa mu bo sledil Lukacs.

Cesar je baje prepričan, da mu bo patriotizem v ogrskem parlamentu omogočil tako rešitev, ki bo pustila državnopravni temelj nedotaknjen ter ne bo dala tudi drugi polovici monarhije povoda za nezadovoljnost. Opozicija je seveda drugačnega mnenja ter zre zelo samozvestno v bodočnost. Ne boji se razpusta parlamenta, ker ve, da bo vselej iz volitev izišla ojačena.

Predsednik neodvisne stranke, posl. Kossuth, je rekel pri odkritju spomenika svojemu očetu v Almadi, da pozna v sedanjih burnih dneh le eno: Boj za narodovo neodvisnost do skrajnosti. Opoziciji so sedaj priskočili na pomoč tudi učitelji. Na deželni učiteljski konferenci je pozval ravnatelj državnega učiteljskega vse učitelje, naj posežejo v aktivno politiko. Takoj se je ustanovil v Budimpešti odbor učiteljske politične stranke. Stranka bo nastopala ali samostojno za narodne zahteve ali pa bo podpirala neodvisno stranko.

Organizacija čeških duhovnikov.

Češka nižja duhovščina si je ustanovila svojo zvezo. Na shod je poslal tudi mladočeški klub zastopnika, poslanca Blahovca, ki je izjavil v imenu kluba, da bode klub zahteve duhovnikov glede izboljšanja gmojnega položaja krepko podpiral, da pa bode vsako zlorabo cerkve v posvetne namene vedno pobijal. Geslo vseh čeških duhovnikov mora biti: svoboda, napredek in samostojnost kraljevine Češke. Kaplan Krojer je rekel v svojem govoru, da svet vidi v vsakem duhovniku velikega ali malega Drozda. Žalostno je, da duhovščina ne koraka naprej z duhom časa, ker se v semeniščih še vedno vzgaja po srednjeveškem načinu. Število nezadovoljnih duhovnikov se ne preneha množiti. Potem je apeliral na mero-dajne faktorje, naj ne puste nižjih kaplanov in župnikov gladu umirati. Sicer se zadnji vzdih ne sme vzeti dobesedno, v Avstriji se dosedaj še nikjer ni slišalo, da bi bil kateri duhovnik gladu umrl, pač pa je marsikateremu preobilica jedi in pijače

kozarcu alkohola za nekaj ur razneti v nekako navdušenje in strast, polno samoprevare spojene z lepo dozo zaljubljenosti v svoje lastne vrline.

Ta Jurij je torej slabič, kakor je tudi Lucija revna, bedna in slaba. Junaki pa morajo biti krepki, če hoté zmagati — velike in težke resnice so samo za krepke ljudi, maliče potro, če se tem morda ne vidi ugodnejše poskriti drobne glavice in zamizati s svojimi motnimi očmi. Še težje je izvojevati zmago — Jurij in Lucija pa sta vojaka, ki opešata že v začetku boja, skoro da na poti. Da in te Lucije ne rešil bi tudi ne njen pravi vitez filozof, in tudi ne čez 20 let! Prorokovanja so vedno manj realna, nego zgodovina — in bodi si zgodovina do korenin trhle buržoazije.

Pesnik ima jako spretno pero in skeleč sarkazem na razpolago, kjer se spravlja na tisto meščansko družbo, ki se napihuje in koketira pri vsaki priliki s svojimi krepostmi. Mesta, kjer si privoščijo Machar za ljudski blagor tako grozno potrebno klasično izobrazbo; kjer opisuje priznane pesnike po meščanski fasoni; kjer ironizuje povsodi razširjeno politično lumparijo; kjer se smeje fili-

pretrgala nit življenja, a odkritosrčno so vsekakor češki duhovniki, ki si žele izza kitajskega zidu, za katerim vzgaja duhovščina rimski klerikalizem.

Grška in ustanek v Macedoniji.

Že dalje časa se širijo v diplomatskih in političnih krogih vesti, da nameravata Turčija in Grška v ožigled dogodka v Makedoniji skleniti zvezo, da bi skupno postopale proti makedonskim ustašem. Maršaliku se bodo te vesti zdele neverjetne, ker se dobro ve, da tudi Grki sovražijo z isto intenzivnostjo Turke, kakor vsi drugi nemohamedanski narodi na Balkanu, zlasti pa bode še v živem spominu zadnja grško-turška vojna, ki pač ne kaže, da bi Turke in Grke družile posebne simpatije. Dasi torej ta dva naroda ne veže nikako prijateljsko razmerje, vendar je z ozirom na zadnje politične dogodke povsem verjetno, skoro bi se lahko reklo, gotovo, da se bode, ako ne morda javno, pa sigurno tajno sklenila v najkrajšem času vojna zveza med Turčijo in Grško. Obe državi, dosedaj hudi in neizprosni sovražnici, je združila skupna mržnja do Bolgarov v prijateljski zvezi. Sicer bi si Grška še najrajši sama izrezala kak kosček iz turškega telesa, kakor je to storila s Kretom, toda proti opravičenim zahtevam drugih narodnosti so Grki zelo ljubosumni branitelji nedotakljivosti turške države. Tako se vedejo sedaj tudi glede Macedonije, kjer imajo v nekaterih okrajih svoje manjšine. Zato pa si domišljujejo, da imajo edino pravico do cele Macedonije ter se jeze nad bolgarskimi ustaši bolj kot Turki sami. Svojim oblastnikom v Tesaliji je naročila grška vlada, naj strogo pazijo na ondote Bolgare, a najbolj na macedonske begune in njih prijatelje. Obenem je naročila grška vlada svojim konzulom v Macedoniji, naj svetujejo grškim državljanom, da podpirajo povsod turške oblasti pri zatiranju nemirov. Tudi se pripravljajo nota na vesele, v kateri se bo ponovno opozorilo iste na težavno situacijo Grkov v Macedoniji. Ni tedaj izključeno, da bi se Grška v službu bolgarsko-turške vojne ne postavila na stran največjega sovraga kristijanov.

Francoska politika.

Na banketu v Saintesu je govoril ministrski predsednik Combes sledeče: »Reakciji sem priložil takih sunkov, da me obsipava sedaj z žalivkami. Vzrok temu sovraštvu pa je iskati v tem, da sem drugi dan po razglasu zakona, s katerim je dobila republikanska večina obrambno orožje zoper klerikalizem, tega smrtnega sovraga republike, prevzel vlado. Na čelu te večine sem pre-

gnal sovražnika iz močnih postojank, ki jih je dotlej imel. Moj trdni sklep je, nadaljevati ta boj do zmagoslavja republikanskega duha nad klerikalnim duhom, ne brigaje se za zmerjanja, grožnje ali prošnje, od koderkoli pridejo. Z reakcijo nimam nič opraviti; le dežela bo mogla razsoditi, ali sem izpolnil svoj mandat v njeno zadovoljnost. Sklicujem se tedaj na deželo. (Pritrjevanje.) In res, povsod po celi deželi odobrujejo republikanci proti nacionalističnoklerikalni reakciji prišli boj ter pozivajo vlado, naj vztraja v obrambi republike.« Potem je Combes kritikoval krščanski socializem, ki v imenu cerkvene nezmotljivosti obsoja vse duševne pridobitve. Premagane reakcionarce, ki se bahajo s svojim liberalizmom, je primerjal bivšemu cesarskemu denarju, ki je kazal na eni strani francosko republiko, na drugi strani pa cesarja Napoleona. Stranka liberalne akcije nadomešča vladarjevo glavo s papeževo copato, sicer pa si je obojni čenar enak. V liberalni akciji vidijo republikanci protirevolucijo, toda republikanci bodo vedno branili civilno oblast proti vmešavanju cerkvene oblasti. Pravi republikanci bodo ostali vedno zvesti republiki, ker ista uresničuje trojno, kar mora vlada zagotoviti deželi: ohranitev miru, vlado zakona in spoštovanje javne in zasebne svobode — Ta odkrita izjava francoske vlade je spravila klerikalno armado v pravcati delirium tremens.

Politične vesti.

O političnem položaju so govorili na shodih češki poslanci Baxa, Fresl in Heimrich. Baxa je rekel, da zavzemajo Čehi glede ogrskih zahtev povsem pasivno stališče. Da je dualizem v nevarnosti, to Čehov ne gane, ker se je z dualizmom vedno vladalo proti njim. Sprejela se je resolucija, ki poziva češke poslance, naj nadaljujejo obstrukcijo ter pobijajo vlado z vsemi sredstvi, posebno glede nagodbe z Ogrsko in brambne predloge.

Gospodarska ločitev med Avstrijo in Ogrsko. Stalni odbor zveze avstrijskih industrijcev je sklenil že sedaj pripraviti vse potrebno za slučaj gospodarske ločitve Ogrske od Avstrije. Predvsem je treba dognati podlago za samostojni avstrijski carinski tarif. Tudi avstrijska vlada je baje že davno pripravljena za tak slučaj, saj se je celo poletje na tihoma delalo vse potrebno za carinsko samostojnost, tako da je avstrijska vlada na neugoden izid ogrske krize dobro pripravljena.

Poljaki in ogrska kriza. »Slovo polske« nasvetuje poljskemu klubu, naj sklene resolucijo v prilog samostojni ogrski armadi in za obnovo nekdanje poljsko-ma-

djarske zveze. »Dziennik polski« svari klub, naj se v tej zadevi prenaagli.

Kakoboz vojaškimi vinci? Ker se na Ogrskem skotogotovo ne bo sprejela tozadevna priloga pravočasno, mogoče je troj ali se sedanji aktivni vojaki pridre preko tretjega leta do konca leta službi, ali se naprosi državni zbor da dovoli vsakoletno število novince 60 389 poklicati k orožju, ali pa bo cela zapreka odpravila s š. Zadnje je najbolj verjetno ter bo tozadevna cesarska naredba izšla v do 15. septembra.

Ustaja v Macedoniji. Blizu Kukusa je bil te dni hud boj med ustaši in turškim vojaštvom. Turki so morali bežati ter so pustili na bojišču 12 mrtvih. Med ustaši je bojevalo tudi več žensk, posebno junaško se je borila neka učiteljica, ki je nosila zastavo z napisom: »Svoboda ali smrt«. Zastavo je sama naprtila ter jo pogumno branila. Ubila tri turške vojake. V Drinopolju nadaljuje klanje po ulicah. Ustaši oblegli trdnjavo. Turški vojaki privdujejo, da pričakujejo z vsakim dnem povelja za odhod v južno Bgarsko.

Srbi za Macedoncem. Belgradu se pripravljajo za velišhod v prilog Macedoniji in Srbi. V oklicu se pravi: »Sebična Evropa je slišala bolesten klic naših bratov; ona bo prenašala smoturo turške oblasti; od Evrope nimate naši tlačeni bratje ničesar pričakovati.« Kralj Peter se je izjavil napram neki deputaciji: »Storili bomo vse, da uredimo preporno prešanja mirnim potom, toda pripravljamo tudi bitni na vsakojak slučaj.

50. nemški katoliški shod se je vršil dne 24. t. m. v Kolinu. Sprejela se je resolucija, kateri se ugovarja zoper položaj peževega prestola od leta 1870 naprej ter se zahteva, da se papež povrne neodvisnost in prava svoboda v vsakem oziru. V Kviralu pa se vkljub resoluciji imeli — mirno no.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. avgusta. — Osebnosti. Obrtni inšpektor v Kraljevem gradu Ivan Santrčec je imenovan obrtni inšpektorjem v Ljubljani. Komisari pri obrtnem inšpektoratu v Gradcu Josip Karaschia je prideljen v službovanje obrtnemu inšpektoratu v Ljubljani.

Zadnja beseda. Iz Trsta nam piše: Slavno uredništvo! Lahko mi verujete, da je »Edinost« nad vse žal, da je tako lahko miselno izžval polemiko, ki je spravila tako čudne reči na dan. Naravno je, da se opravičuje na vse načine. Pri tem je ne bom motil; to, kar ste spravili na dan, je tako pekoče za »Edinost«, da

Renegat.

Povest iz tržaškega življenja. (Po resničnih dogodkih spisal I. B.)

XIX

Preiskava proti Minziju in Morosiniju je trajala več mesecev, ali vspeha ni imela. Sicer je obvisel na obeh sum, da sta bila v zvezi in da sta kolikor toliko sodelovala pri tativni načrtov, toda dokazati se jima ni moglo ničesar in tako se je končno ustavilo sodno postopanje proti njima in sta bila oba izpuščena iz zapora.

Morosini je zapustil zapor kot uničen mož. Izgubil je bil svojo službo v puljskem arzenalu in bil brez zaslužka in tudi brez upanja, da dobi kako novo mesto. Povrh pa ga je še potrla vest, da je izginila njegova hčerka, da je najbrž zbežala z onim Sancinom, ki ga je tudi Morosini smatral za italijanskega vohuna.

Morosini je spoznal, da mu v Trstu ni obstanka in da se mora preseliti v kako drugo mesto, če hoče priti do poštenega kruha. Žena se je sicer branila, češ, da že v Trstu tudi dobi kak zaslužek, ali njeno prigovarjanje ni nič zaleglo. Žena

pač ni vedela, da je moža gnal iz domovine še drug razlog — strah pred Minzijem.

Stari žid, ki je tekom sodne preiskave tako spretno sukal besede, da je obvaroval sebe in Morosinija vsake kazni, je po končani preiskavi postal jako nadležen. Zahteval je namreč, naj Morosini povrne, kar mu je bil žid plačal za ukradene načrte, Morosini se je branil, češ, kupčija je kupčija, on da ni vedel, da so načrti stari, Minzi pa je načrte pregledal, predno jih je kupil.

Minzi je hodil malone vsak dan nad Morosinija. Od dne do dne je postajal nadležnejši in začel gvoziti, da vse izda, če ne dobi svojega denarja.

Morosinijeva žena je bila med tem nadaljevala svoje poizvedbe po hčeri. Oblazila je vse Sancinove znanee in končno tudi iztaknila Karlota Valentinis. Več mesecev je hodila k nji, a Karlota se ni upala povedati, da je v pismini zvezi s Sancinom, ker se je bala za nekdanjega svojega ljubimca.

Končno pa se ji je žena tako smilila, da ji je svetovala, naj gre v Benetke, tam da izve, pod katerim naslovom dobiva Sancin pisma.

Dr. J. Robida.

mora svoje somišljenike za vsako ceno pomiriti, kolikor se da. Dveh stvari pa se moram vendar dotakniti, ker sta že res — predebili. »Edinost« pravi, da priobčenju bilance in poročila o obnem zboru, ni nikak zločin, češ, lahko se trditi, da so se pri »Lloyd« zgodili škandali, a resen list, kakor je baje »Edinost«, mora imeti dokaze za to, kar piše. »Lloyd« škandale je razkril »Sole« in tudi »Slovenski Narod« je svoj čas prinesel izborni članek. »Sole« je prav natančno označil, kaj se je zgodilo. »Edinost« o tistih senzacionalnih člankih ni črhnila besedice. Zamolčala jih je, popolnoma zamolčala, saj resen list, kakor je »Edinost«, mora imeti dokaze za to, kar piše. »Lloyd« ni tožil. »Lloyd« se je utrašil sodišča in je na silne obtožbe odgovoril s — par frazami. Za obtožbe se »Edinost« ni zmenila, pač pa za opravičenje »Lloyda«. Poročilo »Lloydov«, ki je izšlo v uredniškem delu »Edinosti«, je bil odgovor na »Sole«. V tem odgovoru se je »Lloyd« skušal opravičiti, da je proglasil obtožbe »Sole« za obrekovanje. In resna »Edinost«, ki mora imeti dokaze za to, kar piše, je priobčila to pavšalno opravičevanje brez vseh dokazov, če ni smatrala insercijske pristojbine za dokaz vseh dokazov. Priobčenje tega poročila ni bil zločin, pač pa — škandal. »Edinost« je tudi spomnila slučaj, ko so iredentovci vrgli dr. Ryba iz mestnega sveta, menda kot dokaz, da slovenski mestni svetovanci niso tako poblehni, kakor smo jim mi očitali. No, mi smo rekli, da so pri zastopanju slovenskih interesov prepoblehni, ko pa so Lahi napadli dr. Ryba, se ni šlo za slovenske interese. »Edinost« je — prav od omenjenega slučaja dr. Ryba — močno premenila svojo taktiko. Vsa leta poprej se je kar valjala v avstrijanstvu, da je bilo že grdo, in vedno in vedno je danuncirala Laha. Za vsako malenkost je kričala: Izdajci! Iredenti! Od slučaja dr. Ryba se je to premenilo. Zdaj zabavlja »Edinost« na nas, — čujte in strmite! — da smo preveč črnorumeni in tudi dr. Ryba ne umeje, kako se na Kranjskem toliko navdušujejo za izvestne zastave in kako morejo prirejati slavnosti v proslavo okupacije Bosne in Hercegovine, češ, da s to taktiko ne pridemo dalje. Dr. Ryba ima povse prav, samo on bi tega ne smel očitati nikomur, saj s njega Lahi vrgli iz mestne dvorane, ker jim je očital njih iredentovstvo. »Edinost« danes sama obsoja, kar je toliko let s slastjo uganjala in tudi dr. Ryba obsoja to. Sedaj pa vprašam: Ali ni »Slov. Narod« dobro pogodil, ko je dejal: prav se je dr. Ryba zgodilo, ko je svoj nos vtaknil v stvar, ki ga nič ne briga... To je vse, kar sem imel povedati na zadnjo notico »Edinosti«. Iz tega se zadostno vidi, kak pesek sipa »Edinost« svojim čitateljem v oči. Sicer pa bi storil »Slov. Narod« le

dobro delo, če bi se zanimal za tržaške razmere tudi tedaj, kadar naši »voditelji« krenejo na napačno pot. In to se dostikrat zgodi. Verujte mi: v državi Danski je veliko gnijleja.

— **Notar Vehovar** †. V Cerknici umrl notar g. Leopold Vehovar je bil rojen na Pristavi pri Šmarju na Štajerskem, Gimnazijo je zvršil v Mariboru. Kot koncipient je služboval v Celju, dokler ni bil l. 1894. imenovan notarjem v Cerknici. Bil je blaga duša in vrl narodnjak.

— **Zopet eden.** »Slovenec« naznaja, da ima »Kmetijsko društvo« v Laškem dne 13. septembra občni zbor, na katerem se bo sklepalo o razdružitvi tega rimskokatoliškega konsuma. Tako gredo drugo za drugim ta podjetja rimskih agentov, ki so iz združnega zakona napravili zakon za sleparjenje naroda.

— **Buren shod** je bil v nedeljo na Polskavi. Govorili so poslanca Robič in Rožkar pa dr. Kukovec iz Celja. Po nemščurjih najeti ljudje so hoteli shod motiti, pa se jim ni posrečilo.

— **Iz davkoplačevalskih krogov** se nam piše: Kakor smo čuli, se že vendar enkrat dela na to, da se tukajšnji c. kr. davčni urad za mesto ljubljansko premesti v druge primernejše prostore. Skrajni čas je, da se to izvrši, kajti naravnost škandalozno je, da se urad s tako velikanskim prometom pusti toliko let v taki luknji, ki bi bila sicer pripravna za kako šnopsarijo, nikakor pa ne za cesarski urad, ki ima posla z ogromnim številom mestnih davkoplačevalcev. Baš malo ozira ima finančna uprava na svoje uradne osebe, še manj pa na davkoplačevalce; kajti nič manj nego peto glav uradnega osebja je v tej beznici, tako da se laho reče, da sede drug na drugem; za stranke je pa tako ozek prostorček, da se drgne druga ob drugo, in smelo trdimo, da imajo pri vsakem boljšem posestniku kokiši več prostora v kurniku, nego ga imajo stranke v tem davčnem uradu; plačilna miza je pa tako nerodno ograjena, da mora stranka skozi ograjo kakor iz kakega kurnika pobirati drobiž. V obče pa konstatiramo, da tako škandalozne opravke kakoršno vidimo v uradih finančne uprave, ne nahajamo nikjer; stoli, mize in omare iz preteklega stoletja, večinoma na pol lomljeno in razdrapano, kakor pri kmetu, kjer bo čez štirinajst dni boben zapel. Toliko za danes.

— **Umrl** je v Ljubljani g. Marka Javornik, vpojenjeni železničar, v starosti 53 let. N. v. m. p!

— **Velike vrtno veselice pevskega društva »Ljubljana«** so se udeležili tudi »Savani« s štepiami in trakovi, kar se je pri večerajšem poročilu izustilo.

— **Odbor »Zveze slovenskih kolesarjev«** opozarja svoje člane na skupni izlet, ki se vrši v dnevih od 5. do 8. septembra čez Trbiž, Pontebo, Videm, Gorico, Akvilejo, in eventualno v Benetke. Podroben program objavil se bo pozneje. P. n. člani, ki se žele tega izleta udeležiti, zglašajo naj kasneje do 2. septembra pri zveznem predsedniku gospodu Rudolfu Veselu in v zagotovilo vdeležbe priloži znesek po 10 kron, kateri v slučaju izostanka zglašena društveni blagajni pripade. Ker je

treba za Italijo posebne legitimacije, vpošljejo naj gg. izletniki tudi svoje fotografije. Torej na mnogobrojno svidenje!

— **Podučen slučaj.** Iz Šotanja se nam piše: V »Südt. Presse« z dne 19. avgusta čitamo »častno izjavo«, katero je dal odgovorni urednik tega lista Ferd. Leskovar c. kr. davčnemu kontrolorju Ernstu Potrecu. V tej častni izjavi pravi urednik, da so bile proti Potrecu naperjene trditve in dolžitve v člankih »Gegen die Radfahrer« neutemeljene in da jih obžaluje, ter se zaveže plačati stroške in povrh 50 kron. Zadeva Ernsta Potreca je jako značilna! Potre je sam pripoznal, da je trosil žrebljčke, a izgovarjal se je na neko luknjo v svojem haveloku, za katero da ni vedel — to je v drugem članku bilo navedeno; v prvem članku se je pa le poročalo, da je nekdo žreblje trosil, s katerimi so si kolesarji kolesa pokvarili. Razum teh poškodb so se pa tudi bosonogi šolarji na nogah poškodovali. Priči Liza Herman in Rudolf Vodeb sta pri davčnem nadzorniku izpovedali, kako je Potre žreblje kupil in potem prvo pričlo nagovarjal, naj izpove drugače, kakor je bilo v istini; druga priča je potrdila pod obljubo svojo izpoved pod prisego ponoviti, da so se trošeni žrebljčki našli križem in krajem natreseni, vsled česar se sme trditi, da so bili namenoma raztreseni. Istotako so pri preiskovalnem sodniku pričle, katere so bile zaslišane v tiskovni pravdi, za privatnega obtožitelja c. kr. davčnega kontrolorja jako obtežljivo izpovedale. Vkljub temu ustrašila se je »Süd. Pr.« morda le mariborskih sodnikov in porotnikov — ali ustrašila se je in njen urednik je izdal omenjeno častno izjavo. Čudno na celi stvari je le, da se mož, c. kr. uradnik sme dalje med nami nahajati, ter nas s svojim hujškanjem mučiti in da ne najde kazni za dejstva, katere so se mu dokazala po verodostojnih pričah, in da ni našel državnih pravnih povoda, ta akt odstopiti kazenskemu sodišču v daljino preiskavo, akoravno je imel tudi vsled uradnega poizvedovanja dokaze, da so se ljudje telesno poškodovali po žrebljih, ki jih je Potre raztresel. Ako premislimo ta dejstva, začudimo se, da deželna finančna direkcija in v Gradcu ni za sedaj storila nikakega koraka, da bi dognala, v koliko so bili članki v »Südt. Presse« resnični, in je li omenjeno dejanje spodobno za c. kr. uradnika. Po našem mnenju je bilo dovolj dokazano po pričah nasproti preiskovalnemu davčnemu nadzorniku Klotiču pl. Sabladolskemu, da je Potre, akoravno je trdil, da ni vedel, da je žrebljčke zgrabil — iste nalašč raztrosil in sicer na potu, katerega izključno rabi bosonoga šolska mladina in kolesarji. Radovedni smo, je li bode višja oblast na podlagi preiskovalnih aktov vendar imela povod zadevo natančneje preiskovati, ali bode celo reč pustila zaspati iz ljubezni do tako vrlga hajlovca — c. kr. uradnika. V spoznanje tega Potreca naj služi ta slučaj: Kolesarji, kateri si je na raztresenih žrebljih kolo pokvaril, rekel je dne 23. aprila na javni cesti c. kr. davčnemu kontrolorju Ernstu Potrecu v obraz: »Dass sie ein Schuft sind, habe ich gewusst, dass sie aber so ein verkommenes Individuum sind, habe ich erst heute erfahren.« Ta izrek požrl je ta uradnik ne da bi bil iskal zadoščenja; in pred takim možem splezajo naši spodnještajski imenitniki, kateri vodijo slovensko politiko — pod klop in začnejo cviliti, ter mislijo pri tem, da našo slovensko stvar radikalno zastopajo.

— **Porotno sodišče v Novem mestu.** Porotne obravnave se začne 31. t. m. in pridejo na vrsto naslednji slučaj: 31. t. m. Josipina Laknar (tatvina), 1. septembra Martin Žugelj, Matija Tomc in Ivan Žugelj (tatvina), 2. septembra Ivan Gregorčič in 5. sodrugov (požig), 3. septembra Jernej Horček (tatvina), 4. septembra Ivan Tomcitz (požig), 5. septembra Franc Planinšek, Matija Struna in Anton Boldin (težka telesna poškodba), 7. septembra France Kovač (goljufija in požig).

— **Mednarodna razstava** zdravstvih in kopalskih krajev na Dunaju. I. Parkring Nr. 12, bo od 12. septembra do 20. oktobra. (Ravnateljstvo: V. Schönbrunnerstrasse zdev 36) Razstave se udeležijo tudi zdravstveni Bled. Razstavljena bodo ploskorezba predstavljajoča blejsko okolico s Triglavskim pogorjem. Na pravil je B. Lerget, sedaj je pa last g. barona Schwegla, kateri jo je v ta namen dal na razpolanje. Razstavljene bodo tudi različne fotografije in popisi Bleda, ki se razdele med obiskovalce razstave. Po darilo jih je društvo za povzdigo prometa ptujcev na Gorenjskem in sicer 1500 izvodov z lepimi podobami Gorenjske. Tudi tukajšnje kopališče A. Rikl razstavi več stvari in istotako gospa F. Valtrinny, posestnica »Louisenbada«. Želeli bi bilo, da se tudi drugi kraji s Kranjskega te razstave udeležijo, ker le na ta način je mogoče ptujce privabiti

v naše divne kraje. V kratkem izide tudi zemljevid Gorenjske (1—75 000), katerega izda društvo za povzdigo prometa ptujcev na Gorenjskem s sedežem na Bledu. Ta zemljevid bode obsegal skoraj celo Gorenjsko in bo veljal približno 30 h. Krajevna ime a vpisalo je na ta zemljevid »Slovensko planinsko društvo v Ljubljani«. Tudi mali vodnik po Bledu, obsegajoč vse vile, katere se nahajajo na Bledu je izšel s primernim zemljevidom v slovenskem in tudi nemškem jeziku in je vsakemu na razpolago, kdor išče stanovanja na Bledu. Cena mu je 30 h.

— **Žalosten odhod.** V Latermanovem dreveredu je nekaj časa dajal cirkus Viktor predstave. Da bi privabil kaj občinstva, je prirejal rokoorbo. Nastopili so različni junaki in se metali, da so jim pokale kosti. Razpisane so bile znatne nagrade a — dobil jih ni nihče, vsled česar so se nekajkrat primerile pri predstavi tudi demonstracije. Med tekmovalci za objubljen nagrade je bil tudi ljubljanski mesar Svoboda, krepak mož, ki je cirkuskega atleta tako ob tla treščil, da bo pomnil. Svoboda je zmagal, a lastnik cirkusa mu le ni izplačal objubljene nagrade, nego jo je hotel popihati iz Ljubljane. Svoboda pa ne bodi len se je zatekel k sodišču in ko se je cirkus včeraj hotel odpeljati, so mu zarubili dva konja in ju za sedaj oddali v oskrbovanje v bolnico za živino.

— **Tovarna za gasilno orodje R. A. Smekala** je dobila svoje, zadnjič omenjeno odlikovanje na razstavi v Pragi.

— **Iz blaznice ušel** je danes dopoldne Ivan Defranceschi iz Sturij pri Vipavi. Navedenec je že večkrat pobegnil iz blaznice in je baje zelo nevaren človek.

— **Roko zlomil.** Ivan Kogovšek, 5 let star sin železniškega preglednika v Spodnji Šiški štev. 133, je včeraj dopoldne, ko je doma plezal čez ograjo, padel in si levo roko zlomil.

— **Nezgoda.** Mestni ubogi Janez Hudeček, stanujoč na Karlovski cesti št. 7, je včeraj popoldne na Karlovski cesti padel na tir električne železnice in se na glavi tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnico.

— **Tatvina.** Šivilji Mariji Selakovi, stanujoči v Gradišcu št. 7, je bila včeraj popoldne ukradena denarnica, v kateri je imela tri bankovce po 10 K. Sumljiva tatvina sta dva delavca, ki sta na dvorišču delala.

— **Z doma pobegnili** so včeraj popoldne Franc Safran, 12 let star, stanujoč na Dolenjski cesti št. 8, Adolf Ileršič, 12 let star, stanujoč na Karlovski cesti št. 7 in Milovan Sulda, 15 let star, stanujoč na Dolenjski cesti št. 8. Zmenili so se, da pojdejo v Trst.

— **Konj splašil.** Danes dopoldne se je na mitnici na Dunajski cesti splašil Burgerjevemu hlapcu Jakobu Judežu konj in je zdirjal po Dunajski cesti domov. Na vogalu hiše je zadel z vozom obzid in je zlomil oje ter se pri padcu poškodoval na nogi. Nesreča se ni nobena pripetila.

— **Stavka v Hrušici.** Delavci pri zgradbi železnice v Hrušici so pričeli stavkati.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 218 oseb, in sicer 204 Hrvatje in 14 Slovencev.

— **Izobjuljene in najdene reči.** Natkar Jožef Carle, stanujoč na Dunajski cesti št. 2, je izgubil na poti od Koslerjevega vrta po Latermanovem dreveredu, po Franca Jožefa cesti in po Selenburgovih ulicah do kazine zlato kratavito iglo z opalom. — Desetletni deček Vinko Toni, stanujoč na Stari poti št. 11, je našel na Zaloški cesti srebrno verižico.

— **Najnovije novice.** — Napadeni nemški misijonar na Kitajskem. V Namburgu so morskari roparji napadli nemškega misijonarja Homeyerja ter ga s štirimi strelci nevarno ranili. Tudi njegova žena in hčerka misijonarja sta ranjeni. Nemški konzul je že zahteval pri kitajski vladi zasledovanje roparjev, oziroma zadoščenja. — Generala Menottija Garibaldija so pokopali včeraj v Rimu na državne stroške. Kralj je poklonil na krsto krasen venec z napisom. — Tajnosti v vojaškem arzenalu. Neki dunajski list poroča, da je 25 vojakov v arzenalu zbolelo na sumljiv način; štirje so že umrli. Vojaške oblasti zadevo strogo prikrivajo. Usodna bolezen je baje griza, ki so jo vojaki dobili vsled nezdravih jedil. — Poneverjalec. Poštni oficijal Henrik Roschek v Lundenburgu, ki se je nedavno ustrlel, je poneveril nad 500 K. — Sestre kraljice Drage so se stalno naselile v Monakovem. — Okradeni minister. Francoskemu ministru Pelletanu je bila ukradena na ženitovanjskem potovanju denarnica z važnimi listinami in več tisočaki.

* **Veliki požar v Budimpešti.** Pri katastrofi v pariškem bazarju v Budimpešti znaša število mrtvih ljudi dosedaj trinajst, dočim je prišlo devetnajst hudo opečenih. Vendar se še do sedaj ne da določiti natančno število vseh ponesrečenec. Kakor se je sedaj izkazalo, je požar nastal vsled električnega toka, ki je vnel v galanterijskem oddelku ogenj, ki se je v kratkih minutah razširil preko celega poslopja. Kakor smo že poročali, sta bila lastnika po požaru uničenega bazarja trgovca Jakob in Samuel Goldberger. Pred leti sta bila ta dva še nepremožna krošnjarja. Z marljivostjo sta si prištedila toliko denarja, da sta pred štirimi leti ustanovila veliki pariški modni magacin z več filijalkami, kjer je bilo nastavljenih okoli 230 uslužbencev. Ker je sedaj večina teh kolikor jih ni ponesrečilo, izročena najhujši bedi, so budapeštanski trgovci sklenili, da bodo za nje in za njihove rodbine skrbeli dotlej, dokler ne bodo dobili zopet primernega zaslužka. — Ogrski listi trde, da zadene veliko krivde da se je toliko ljudi ponesrečilo, mestne ognjegase. Požarna bramba je že bila nad pol ure na licu mesta, ko je šele načelnik dal povelje, da se razprostru rešilni prti. To povelje pa so izvršili ognjegasci s tako nerodnostjo in nespretnostjo, da se je mnogo oseb, ki so se zanašali na primerne varnostne odredbe požarne brambe, ponesrečilo. Pri rešitvah prtih je bilo namreč premalo ljudi in še ti niso znali ravnavati z njimi; vrhutega pa so bili ti prti še premalo napeti, da se je mnogo oseb, ki so skočile iz gorečega poslopja v te prte hudo poškodovale. Govori se, da bo vsled tega moral odstopiti komandant mestnih gasilcev. Cesar si je dal včeraj po ministrskem predsedniku in po mestnem poglavarju Rudnayu natančno poročati o grozni katastrofi, ki je vzbudila v njem veliko sočutja. Popoldne se je cesar sam odpeljal v bolnišnico, kamor so prepeljali ponesrečence. Vidno ganjen je cesar stopal od postelje do postelje ter s sočutnimi besedami tolažil nesrečne žrtve. Nato si je še ogledal pogorišče, se dal natanko poučiti o vzrokih požara ter izrazil napram navzočim vladnim in mestnim dostojanstvenikom, nado, da se naj v bodoče zlasti pri novih stavbah z vso potrebno pozornostjo gleda na to, da se bodo strogo izvedle vse požarno policijske odredbe in da prepreči vse, kar bi se moglo v bodoče povzročiti enako katastrofo. Izkazalo se je namreč, da bi se dal sprva požar zlahka zadržati, ako bi se ravnoval po redarstvenih predpisih, ki določajo, da se morajo imeti v vsaki hiši dobre ročne brizgalnice. V bazaru nastali ogenj bi se bil dal z lahkoto udušiti, ako bi bila funkcionirala v trgovini se nahajajoča ročna brizgalnica. Ne more se torej dovolj nujno priporočati, da bi tudi naša gasilna društva in privatne osebe, ki imajo v oskrbi gasilne priprave, za vsak mogoči slučaj skrbele, da bodo brizgalnice in dugo orodje vedno v dobrem stanu in da bodo funkcionirale!

* **Kraljevo darilo.** Angleški kralj je podaril predsedniku Lonbetu več bikov in krav iz kraljeve črede v Windsorju. Predsednik francoske ljudovlade je namreč jako vnet kmetovalec in se še prav posebno zanima za živinorejo.

* **Zrakoplov za — agitacijo.** »Irski liberalni klub« si je nabavil zrakoplov sistema Dumonts. Zrakoplovec bo jadral nad mesti in trgi ter spuščal na zemljo male balončke z oklici in okrožnicami. Na ta način bo klub naglo in po ceni razširil agitacijo po celi Irski.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 26. avgusta. Cesar ostane do sobote v Budimpešti, potem pa pride na Dunaj. Ogrska kriza ostane za sedaj nerešena in bo Khuen vodil vlado provizorično še dalje. Po odhodu kralja Evvarda se vrne cesar v Budimpešt in tedaj se odloči, kdo sestavi novo ministrstvo.

Beligrad 26. avgusta. Vali v Skoplju dolži bolgarskega škofa, da je provzročil ustajo. Turška uprava je poklicala črnovojniko kosovskega vilajeta pod zastave.

Solun 26. avgusta. Grški viri trde, da se je v Kruševu turški general dal podkupiti. Bolgari so mu plačali 1300 turških lir (29.000 K), vsled česar jim je prepustil mesto.

Solun 26. avgusta. Ustaši so mesto Gumendje skoro popolnoma razdejali.

Ta nasvet je odločil, da žena ni več nasprotovala Morosinijevemu prigovarjanju, izseliti se iz Trsta. Privolila je v izselitev s pogojem, da gresta v Benetke in mož je bil s tem zadovoljen.

Minzi se je kar penil jeze, ko je nekega dne prišel iskat Morosinija in je izvedel, da je z ženo odšel v Benetke.

— Moj denar mi je odnesel, se je togotil stari žid, moj krvavo za služeni denar. Rešil sem ga obsodbe, prizanašal mu z razkritjem, da njegov otrok ni njegov in da je njegov otrok ušel s Sancinom. Sedaj je ko nec vsem ozirom!

Žid ni dolgo odlašal in se je odpeljal v Benetke. Stutil je, da sta Morosini in njegova žena prišla Sancinu na sled, oziroma da morda vesta, kje da se nahaja. A tudi Minzi je vedel, kje da mora iskati Sancina, saj ni bil svoj čas zastoj najel starega moža, ko je zasledoval Sancina.

Prišedši v Benetke je Minzi koj

odpotoval v bližnje mestce Mestre in se v mraku splazil k tisti hiši, katero je bil Sancin najel.

Pred hišo stoječo sredi vrta je sedela večja družba — Minzi je na prvi pogled spoznal Sancina in njegovo ljubico Emo.

— Zaljubljena dvojica je torej še tu, je mrmral Minzi. In kako srečna sta! Kako zadovoljno izgledata! Medeni tedni torej še niso minili! No, morda jim bo prej konec, nego mislita.

Minzi je bil jako zadovoljen z vspehom svojega špijoniranja okrog Sancinovega bivališča. Ležal je tik goste ograje in z zadovoljstvom opazoval, kako se je pred hišo zbrana družba veselila, zabavala in smejala do pozno zvečer. Šele ko so luči ugasle in so vsi odšli v hišo, odpravil se je tudi žid proti mestu.

— Na svidenje jutri — je šepetal žid in grozeče zamahnil s pestjo proti hiši, kjer sta bivala Sancin in Emo.

Borzna poročila.		
Ljubljanska		
„Kreditna banka“ v Ljubljani.		
Gračni kurzi dunaj. borze 26. avgusta 1903.		
Srečke od leta 1854.		
1854/5	100—	100—
1855/6	100—	100—
1856/7	100—	100—
1857/8	100—	100—
1858/9	100—	100—
1859/60	100—	100—
1860/1	100—	100—
1861/2	100—	100—
1862/3	100—	100—
1863/4	100—	100—
1864/5	100—	100—
1865/6	100—	100—
1866/7	100—	100—
1867/8	100—	100—
1868/9	100—	100—
1869/70	100—	100—
1870/1	100—	100—
1871/2	100—	100—
1872/3	100—	100—
1873/4	100—	100—
1874/5	100—	100—
1875/6	100—	100—
1876/7	100—	100—
1877/8	100—	100—
1878/9	100—	100—
1879/80	100—	100—
1880/1	100—	100—
1881/2	100—	100—
1882/3	100—	100—
1883/4	100—	100—
1884/5	100—	100—
1885/6	100—	100—
1886/7	100—	100—
1887/8	100—	100—
1888/9	100—	100—
1889/90	100—	100—
1890/1	100—	100—
1891/2	100—	100—
1892/3	100—	100—
1893/4	100—	100—
1894/5	100—	100—
1895/6	100—	100—
1896/7	100—	100—
1897/8	100—	100—
1898/9	100—	100—
1899/00	100—	100—
1900/1	100—	100—
1901/2	100—	100—
1902/3	100—	100—
1903/4	100—	100—

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura za lase
katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodnom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubil. mostu (204-32)

Meteorologično poročilo.		
Višina nad morjem 806'3. Srednji gračni tlak 736'0 mm.		
Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.
25. 9. zv.	735'7	20'4 brezvetr.
26. 7. zv.	737'3	17'3 sl. svzhod sk. oblač.
2. pop.	740'1	18'2 sl. svzhod oblačno
Srednja večerajšnja temperatura 20'9°, normale: 17'8°. Mokrina v 24 urah: 0'0 mm.		

Marka Javornik
del. drž. žel. v pokoju
včeraj, 25. t. m., ob 9. uri zvečer po daljši bolezni, previdnega s sv. zakramenti za umirajoč, v 53. letu svoje starosti, v boljše življenje poklicati.
Pogreb predragega rajnega bode v četrtek, dne 27. avgusta, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, ulica na Grad št. 6, na pokopališču k sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice brale se bodo v župnijski cerkvi sv. Jakoba.
Pokojnika priporočava in molitev in blag spomin.
V Ljubljani, 26. avgusta 1903.
Urška Javornik, soproga
— **Fran Javornik, črkostavec,**
sin. (2194)

Razglas.
V konkurzno maso **Mlekarske zadrage v Črnem vrhu** spadajoča mlekarska priprava se bode
dne 3. septembra 1903
od 10. ure dopoldne naprej v zadržanih prostorih v Črnem vrhu razprodajala po javni dražbi.
Kar bi se na dražbi ne prodalo, prodaja potem upravniki konkurzne mase pod roko.
Mlekarna, ki je obstala komaj 2 leti, opremljena je z najnovejšimi potrebščinami za ročno in za parno delo ter se zlasti nove mlekarnice, ki še nimajo opravila, in starejše, ki hočejo svojo opravilo popolniti in namesto ročne uporabljati parno gonilno moč, opozarjajo na to zelo ugodno priložnost, nabaviti si po ceni lepo opravilo.
Inventar in cenilni zapisnik je na pregled pri upravniku konkurzne mase, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.
Upravniki konkurzne mase:
Dr. Fran Horvat, c. kr. notar v Idriji.
(2192-1)

Naročajte izborno
Ljubljansko delniško pivo
iz pivovaren
v Zalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema
Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zahvala.
Za mnogostranske dokaze srčnega sočutja povodom nenadne, nesrečne smrti našega preljubega soproga, oziroma očeta, gospoda
Gregorja Štrubelj
poslovodja-pripenjača na Zidanem mostu
kaker tudi za mnogobrojno spremstvo dražega ranjega k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo iskreno zahvalo.
Osobito pa se prav lepo zahvaljujemo gospodu inšpektorju in postajenačelniku Gutmann-u v Ljubljani, gospodu načelniku kurilnice na Zidanem mostu za dovoljeni dopust vsem uslužbenecem, gospodu postajenačelniku in vsem gg. uradnikom in uslužbenecem na Zidanem mostu za spremstvo ter darovalcem prelepih vencev. (2195)
Zidanmost, 26. avgusta 1903.
Žalujoci ostali.

Učenec
se sprejme za špecerijsko trg. stroko pri
Ant. Stacul-u v Ljubljani.
Pojasnila v trgovini.

Išče se zastopnik za prodajo žganja po celi Kranjski.
Ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda« pod „št. 101“.
(2172-2)

Muhe so zopet sitne!
Edina, vsaki zahtevi zadostna priprava za uničenje teh škodljivcev je ameriški
„Tanglefoot“.
En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vseh trgovinah po 10 vinarjev list.
(11-133)
Glavna zaloga za Kranjsko:
Edmund Kavčič
v Ljubljani.

Kot
aspirant
se sprejme absolviran šestosolec. Pogoji pismeno. (2188)
J. R. Hočevar
lekarnar, Vrhnika.
Tesarji
se sprejemajo pri
Kranjski stavbni družbi
v Ljubljani (2185-1)

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Ze 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijalitet: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. (852-44)
T. Tarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18. Gorenje Avstrijsko.

Bluze damski pasovi srajce in pasovi za hribolazce
in (1671-18)
otroške obleke
se radi pozne sezone prodajajo po znatno znižanih cenah.
V. pl. Gerhauser
Stari trg št. 13.
Zadnje novosti
v modereih francoske fašone.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izvod iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 24 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. dopoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 8. uri 56 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeli ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Geneva, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 6 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje, Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vane, Hebr, Marijine vane, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Geneva, Curib, Bregenc, Inomost, Zeli ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Ljubna, Budejvice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj v Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Zmožni zastopniki
(tudi dame) za Ljubljano in vse Kranjsko, ki bi obiskovali zasebne naročnike, se iščejo za razpečevanje mikalnega blaga, ki se igraje lahko prodaja. Ogromen zaslužek. Umetniški zavod za foto-emajliranje J. Wellisch, Dunaj, XVIII., Gersthoferstrasse 164.

Dvoje stanovanj
z 2 in 3 sobami in pritliklinami se odda s 1. septembrom eventuelno novembrom na 2081-3
Dunajski cesti št. 32.

2 dijaka
vsprejme v popolno oskrbo in strogo nadzorstvo učiteljska rodbina v Ljubljani.
Več se izve pri upravnitvu »Slov. Naroda«.
(2170-2)

Hlapec (kočijaž)
zanesljiv, trezen, kateri zna dobro voziti in se na konje razume, sprejme se pri (2184-1)
Frid. Homannu v Radovljici.

Jšče se za filijalko prodajalničarka
ki naj bi bila tudi voditeljica trgovine z mešanim blagom. 2188-3
Več se poizve pri **F. Prija-telju** v Trzišči na Dolenjskem.

Dijaki
se sprejmejo na lepo stanovanje in dobro hrano.
Povpraša se na **Kongresnem trgu št. 6, 1. nadstropje** nad Ljubljano.
(2162-2)

Podobarski pomočnik
(ornamentik)
vstopil bi rad v kak podobarski atelij ali pa v umetniško mizarstvo kot rezbar ornamentik. (2189-1)
Ponudbe naj se pošiljajo upravnitvu »Slov. Naroda« pod „št. 77“.

Velika pisarna
za takoj ali za novembertermin. (2012-4)
Več pri kamnoseku Vodniku.

Rezalica
se odpravi s pravilno porabo
Rogaškega „Tempel“ ali „Stirya-vrelca“.

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
25 Dobiva se povsod. 705

„Etoile“-mape
Nepokončljive! Nikaka peresna sestava! Locnji so nevničljivi, se ne dajo upogniti, ne obrniti.
Veliko boljše od Shannon-map.
Vkljub temu enaka cena.
Zunanja oblika in velikost odprtine kakor pri Shannon-mapah, zato nikako motenje (2086) upeljanega sistema. b (2)
Zaloga: Josip Stern, Dunaj,
IV/1, Margarethenstrasse 44.
Specialna trgovina za popolno pisarniško opravilo.
Cenik zastojni. — Dobiva se v vseh trgovinah s pisarniški potrebščinami.

Darila.
Upravnitvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. F. Ks. S. ml. v Ljubljani preostanek iz računa 62 vin. — Hvala!